



ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷೆ ಇದೆಯೇ?

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ,
ಮರಗಿಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ
ನಡೆಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು
ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಹೌದು.

■ ಪ್ರಕಾಶ ಗ. ಖಾಡೆ

ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತ
ಮರಕ್ಕೆ:
ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಂದ ಹಕ್ಕಿ
ಜಗದ ಕಥೆ ಹೇಳಿತು.

ಇದು ನನ್ನ ಒಂದು ಪದ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನು ಎಲ್ಲ
ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿ
ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೊತ್ತ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ
ಇರುವ ಗಿಡ, ಮರ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದು
ಜೀವಂತಿಕೆ ಇದ್ದು, ಅವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ
ಏಕೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಾರದು ಎಂಬ
ಸಂಗತಿಯೇ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದು.

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳದ್ದೇ ಆದ ಭಾಷೆ
ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ
ಗೋಚರಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಧ್ವನಿ ಒಂದೊಂದು
ರೂಪ, ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.
ಕಾಗೆಯ ಕಾಂವ್ ಕಾಂವ್, ಗುಬ್ಬಿಯ ಚಿಂವ್
ಚಿಂವ್, ಹಸುವಿನ ಅಂಬಾ- ಇವೆಲ್ಲ ಧ್ವನಿಗಳು
ಆಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ. ಇವು
ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

ಕುರಿಗಾಟಗಳು ನೂರಾರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ
ಮೇಯಿಸಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
ಸಂಜೆ ತಮ್ಮ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಕುರಿಗಳು
ಹಟ್ಟಿ ಸಮೀಪ ಬಂದಂತೆ ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳನ್ನು
ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತವೆ. ಇತ್ತ ಕಟ್ಟಿದ ಮರಿಗಳನ್ನು
ಬಿಡ್ಡಿಡಾ ಅವು ನೂರಾರು ಕುರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ
ತಾಯಿಯನ್ನೇ ಹುಡುಕಿ, ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಲಯದಿಂದ
ಕೂಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ
ನೂರಾರು ಕುರಿಗಳಲ್ಲಿ 'ನೀನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯೇ?
ನೀನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯೇ?' ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ

ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಧ್ವನಿ
ಗುರುತಿಸಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಿಕ
ನೆಲೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಮಾನವನಿಗಿಲ್ಲದ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿವೆ.
ಅವು ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತಲುಪಿ ಯಾರಿಗೂ
ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಗಿ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು
ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಕೆಲ
ಪಕ್ಷಿಗಳ ಧ್ವನಿಯ ಭಾಷಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು
ಸಾಧಕರು ಸಾಧಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಂತಕಥೆಗಳಿವೆ.
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಶಕುನದ ಹಕ್ಕಿಯ
ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲ ಬುಡಬುಡಕಿಯವರು
ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಸೋಪನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲೂ,
ಪಂಚತಂತ್ರ ಮತ್ತು ನೀತಿಕಥೆಗಳಲ್ಲೂ
ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಣಿ
ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು
ನಿಷಿದ್ಧ- ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ
ಒಂದು ಕಥೆ ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ
ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯಂತೆ ಒಬ್ಬ
ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ
ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಸರ್ಪ, ಆ ಶಕ್ತಿಯ
ಗುಟ್ಟನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೂಡಲೇ
ಸಾಯುವೆ ಎಂಬ ಷರತ್ತನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿ
ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ವರವನ್ನು ಸಸ್ತುಗಳು
ಕೊಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯೂ ಕೆಲವಡೆ ಇದೆ.
ಶಾಮರಾಕ್ ಸಸ್ತದ ಎಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ
ನಾಯಿಗಳ ಬೊಗ್ಗುಳುವಿಕೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ
ನಂಬಿಕೆ ಐರಿಶ್ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವಾಗ
'ಈತ ಗಿಡಾ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ' ಎಂದು

ಹೇಳುವುದಿದೆ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ
ತುಂಬಾ ವಾಚಾಳಿಯಾಗಿರುವ
ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕರೂ ತನ್ನ ಮಾತಿನ
ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವ ಇಂಥವರಿಗೆ ಈ ಮಾತು
ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗಿಡ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದೂ
ಒಂದು ಕಲೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಹೇಳುತ್ತೇವೆ: ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸುವಾಗ
ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಉಣಿಸಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ
ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಕಲೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಾಕುಂತಲೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ
ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅವಳು,
ಗಿಡ ಮರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿಸಿ
ನೀರುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ.

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಮಾತು ಬಾರದ
ಗಿಡ ಮರ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ,
ಕಾಳಜಿ ಪ್ರೀತಿ ತೋರುತ್ತಾ ಆಪ್ತ ಭಾವವನ್ನು
ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ
ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿದೆ.
ಅವರು ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ
ಆಪ್ತಭಾದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ನಾಯಿ ಬೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡವರೂ
ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಕಲಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ
ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಒಂದು
ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು
ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇಡುತ್ತವೆ.

ಭಾಷೆ ನಮಗಷ್ಟೇ ದಕ್ಕಿದ ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನುವ
ಅಹಂ ಬೇಡ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾಷೆ ಹುಡುಕುವುದು ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ
ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿಗಳಲ್ಲೊಂದು. ■